UUTISET

Miksei ohjeita voi kirjoittaa selvästi. Ei se niin voi olla, että yhdellä sivulla sanotaan yhtä ja toisella sivulla se kumotaan. **SEPPO PIETILÄ, HAUKIPUDAS**

Noin tuhat ihmistä loukkaantuu moottorikelkkaturmissa vuosittain

Vuoden 2011 moottorikelkkaturmissa kuoli viisi ihmistä. Loukkaantuneista ulkomaalaisten osuus on kasvussa.

Valtaosa moottorikelkkaonnettomuuksista sattuu Lapissa, selviää Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunnan (Valt) kokoamasta raportista. Ongelmallisin kohderyhmä ovat Lapin paikalliset asukkaat, jotka ajavat alkoholin vaikutuksen alaisina ja ilman kypärää.

Lappilaisille sattuu myös muita enemmän onnettomuuksia, joissa kelkan hallinta menetetään kovassa vauhdissa tai törmätään toiseen kelkkaan reitillä tai tiellä.

Lapin keskussairaalassa tutkituista kelkkavammoista kolmannes oli sattunut ulkomaalaisille. Heistä yksikään ei ajanut ilman kypärää eikä humalassa.

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat selvittivät vuonna 2011 yhteensä 19 moottorikelkkaonnettomuutta. Niissä kuoli viisi ja vammautui 14 ihmistä.

Kuolemaan johtaneista onnettomuuksista kolme sattui jäällä, yksi pellolla (heinäpaaliin törmäys) ja yksi laskettelurinteen huolto-uralta suistumalla. Yksi hukkui ajettuaan sulaan, toisen kelkkailijan alta petti heikko jää ja kolmas ajoi jäältä kovalla vauhdilla päin rantapenkkaa.

Kahdessa kuolemaan johtaneessa onnettomuudessa ja kahdessa loukkaantumistapauksessa kelkan kuljettaja oli törkeän rattijuopumuksen verran päissään.

Kypärä pelastaa, jos pysyy päässä

Tutkijalautakuntien selvittämissä onnettomuuksissa suojakypärää käytti 16 kuljettajaa 20:stä. Seitsemällä matkustajalla oli kypärä päässä, yhdellä ei.

Kypärä esti yhdeksän henkilön päävammat ja lievensi yhden vammoja. Kolmessa tapauksessa kypäräkään ei auttanut.

Neljän henkilön kypärä irtosi rytäkässä.

Lapin keskussairaalassa tutkituista potilaista peräti 17 prosenttia ilmoitti ajaneensa ilman kypärää. Luku on ajokaudelta 2011.

Tutkijalautakunta korostaa kypärän käyttöä ja sen kunnollista kiinnittämistä. Myös rintapanssari auttaa selviytymään hengissä tai vähemmin vammoin äkkipysäyksestä.

Safarikelkkojen tehoa ja nopeutta pitäisi rajoittaa, raportti esittää. Moottorikelkan hurja kiihtyvyys yllättää helposti äkkinäisen kuljettajan. Epäkuntoinen kaasuvaijeri lisää yllätyksen ja onnettomuuden vaaraa.

Moottorikelkkaonettomuudet 2005–2011

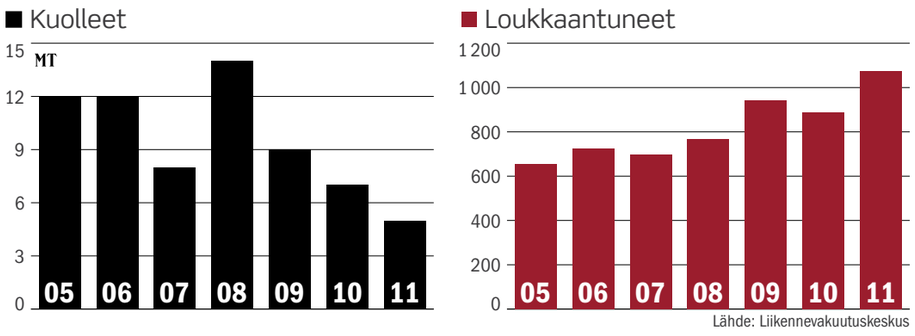

Lähde: Liikennevakuutuskeskus

Puut pois ulkokurvista

Kelkkareittien ulkokaarteista puut pitäisi poistaa tarpeeksi kaukaa. Liika vauhti kurviin tultaessa johtaa helposti suistumiseen reitiltä päin puuta.

Kokeneille kelkkailijoille tyypillinen onnettomuus on kelkan hallinnan menetys ilmalennon aikana. Tutkijalautakunta suosittaa reittien kunnossapitoa, liikennemerkkien asentamista ja nopeusvalvontaa.

Turvallisuus- ja kemikaliovirasto (Tukes), aluehallintovirastot sekä kuntien terveystarkastajat tekivät viime kevättalvella 32 tarkastusta Lapin ja muun Pohjois-Suomen kelkkasafareilla.

> Pieniä lapsia ei saa ottaa kelkan kyytiin kuljettajan eteen.«
> **KAARINA KÄRNÄ**

Tukes suosittaa, että ennen ajoon lähtöä asiakas perehdytetään turvallisuusasioihin kirjallisesti. Asiakkaan on luettava, ymmärrettävä ja allekirjoituksellaan kuitattava turvaohjeet.

Moottorikelkkasafaria vetävällä oppaalla tulee olla taito arvioida, onko kaikilla halukkailla riittävät tiedot ja taidot kelkan kuljettamiseen.

Pieniä lapsia ei saa ottaa kelkan kyytiin kuljettajan eteen, ylitarkastaja **Kaarina Kärnä** Tukesista korostaa. Pieniä lapsia voidaan harkiten kuljettaa moottorikelkan vetämässä reessä.

Moottorikelkan kuljettamiseen vaaditaan vähintään T-luokan ajokortti. Alle 18-vuotiailta vaaditaan huoltajan kirjallinen suostumus, jos huoltaja ei ole safarilla mukana.

REIJO VESTERINEN

PÄIVÄN KYSYMYS

Riittikö verta koko jouluksi?

Suomen Punaisen ristin veripalvelu kannusti luovuttamaan verta joulun aikaan.

Miten luovuttajia riitti, Veripalvelun viestintäpäällikkö Willy Toiviainen?

Hyvin riitti. Pidimme monissa pisteissä luovutuspalvelua auki joulua edeltävänä lauantaina ja tapaninpäivänä. Yllätyimme iloisesti, koska tapanina luovuttajia kävi peräti 1 114.

Vastaako määrä aiempia vuosia?

Yleinen määrä on tuhannen luokkaa. Suomalaiset ovat luovuttaneet perinteisesti hyvin verta jouluisin, niin myös tänä vuonna. Kansa ansaitsee kiitoksen auttamisen halustaan.

Mitkä muut ajankohdat ovat haastavia veren riittävyyden kannalta?

Osa erituotteista säilyy vain viisi päivää, joten pitkät pyhät ovat hankalia. Pääsiäisessä ja juhannuksessa on se etu, että ne ovat aina tiettyinä viikonpäivinä ja helpommin ennakoitavissa. Joulu on hankalampi, koska viikonpäivä vaihtelee.

Miten veripalvelu toimii vuodenvaihteen aikoihin?

Loppuviikosta vakituiset pisteemme ovat auki normaalisti ja järjestämme useita verenluovutustilaisuuksia liikkuvalla kalustolla. Uudenvuodenaattona maanantaina vakituiset luovutuspisteemme ovat pääsääntöisesti auki kello 10–16. Aukioloajat kannattaa tosin varmistaa vaikka internetsivuiltamme ennen tuloa.

ANTTI HIRSAHO

Viljelijä arvostelee ohjeita

Riistapellon tuki on vaatinut monet tarkastukset

OULU (MT)

”Miksei ohjeita voi kirjoittaa selvästi. Ei se niin voi olla, että yhdellä sivulla sanotaan yhtä ja toisella sivulla se kumotaan”, **Seppo Pietilä** Haukiputaalta moittii.

Pietilä hoitaa pojalle siirtyneen kotitilansa tukiasioita valtakirjalla. Hoitamista on riittänyt, sillä tukia on leikattu muun muassa riistapellolta. Myös perinnebiotooppitukeen oikeutetulla lohkolla leikattiin tukia.

Nyt riistapellon tuki ilmeisesti kuitenkin maksetaan, sillä elykeskuksen tarkastaja vakuuttui siitä, että ”on toimittu vilpittömästi eikä tarkoitus ollut harhauttaa”.

Puida saa, viedä ei

Tukileikkaukseen jouduttiin, kun Pietilä oli puinut riistapellon kauran ja vienyt sadon riistanruokintapaikalle. Viljelijälle tuli yllätyksenä, että vaikka puida olisi saanut, niin pellolta ei jyviä olisi saanut siirtää.

Valvontapäällikkö **Jukka Tuovinen** Pohjois-Pohjanmaan elykeskuksesta sanoo, että ohjeen mukaan kasvusto pitäisi säilyttää lohkolla ”vähintään seuraavan vuoden kevääseen”. Tässä tapauksessa se oli viety pois.

Tuovinen pitää tukiohjeen säädöksiä yksiselitteisinä mutta myöntää että ”lukijastahan se riippuu”.

Valvojalle tilanne näytti siltä, että kaura oli puitu normaaliin tapaan ja ehkä myyty.

Lisäselvitysten jälkeen Tuovinen kävi toteamassa, että kaura oli palautettu pellolle.

”Tässä ei ilmeisesti haettu taloudellista hyötyä.”

Riistapellon tuki voidaan maksaa.

Perinnebiotooppitukeen oikeutetulla lohkolla leikatut tuet on luvannut korvata kunta, sillä puute aiheutui viemärin kaivusta.

Maaseudun Tulevaisuus kertoi Pietilän tilan tukileikkauksista tarkemmin 21. marraskuuta.

JOUKO RÖNKKÖ

PEKKA FALI

Valvontapäällikkö Jukka Tuovinen kävi toteamassa, että riistapellon kaurat olivat pellolla.

SHOKKI TARJOUS
viikonloppuun K-ruokakaupasta!
Parhaat tarjouksemme maanantaihin saakka

Santa Maria
TEX MEX TORTILLA
320 g pehmeä
0,99 pkt
3,09/kg, ilman korttia 1,74/pkt (5,44/kg)
K PLUSSA -43 %
Etu K-Plussa-kortilla

HK
AITO NAKKI SUURPAKKAUS
830 g
3,99 pkt
4,81/kg, ilman korttia 8,29/pkt (9,99/kg)
K PLUSSA -51 %
Etu K-Plussa-kortilla

Coca-Cola
VIRVOITUSJUOMAT
1,5 l, 2 erää/talous
2,79 2-pack
sis. pantit 0,80
0,66/l, ilman korttia 3,79/2-pack
sis. pantit 0,80 (1,00/l)
K PLUSSA -33 %
Etu K-Plussa-kortilla

Kariniemen
KANANPOJAN JA HK RYPSIPORSAS NUGGETIT
200 g
1,49 rs
7,45/kg, ilman korttia 1,89–1,95/rs (9,45–9,75/kg)
K PLUSSA -21–23 %
Etu K-Plussa-kortilla

Hartwall
NOVELLET MYÖS FRISS, FRUITY JA PLUS 1,5 l
5,50 3 pl
sis. pantit 1,20
0,96/l, yksittäin ja ilman korttia 2,29–2,59/pl
sis. pantti 0,40 (1,26–1,46/l)
K PLUSSA -24–34 %
Etu K-Plussa-kortilla

AVOKADO HASS
Etelä-Afrikka
1,99 kg

Tervetuloa uusi vuosi!
Ideat ja reseptit vuodenvaihteen juhliin www.pirkka.fi, m.pirkka.fi tai lataa sovellus älypuhelimeesi.

TARJOUSTAKUU K-PLUSSA-TARJOUKSISSA AINA VÄHINTÄÄN -10%
LISÄKSI K-PLUSSA-PISTEILLÄ ETUSI JOPA -5%
Tarjoukset voimassa maanantaihin 31.12. saakka.

K-KAUPPIAS SINUA VARTEN.
K CITYMARKET K SUPERMARKET K MARKET K EXTRA